

Zaaknummer : 01027966
Ons Kenmerk : ODH381309
Datum : 25-07-2022

Beschikking (wijziging)

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Bij besluit van 11 december 2017 (met kenmerk: FF/75C/2016/00756) is door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO), onder andere ontheffing verleend van de verbodsbepalingen als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk doden van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) ten gevolge van de exploitatie van Windpark Oostflakkee. De ontheffing is gewijzigd bij besluit van 29 april 2019 is (met kenmerk: ODH-2019-00051558). Het windpark bestaat uit 8 windturbines welke zijn gesitueerd langs de Zeedijk tussen Oude-Tonge en Ooltgensplaat in de gemeente Goeree-Overflakkee.

Per brief van 11 maart 2022 heeft ontheffinghouder verzocht om voorschrift k, dat betrekking heeft op de stilstandsvoorziening voor vleermuizen, aan te passen en de looptijd van de ontheffing te verlengen tot en met 31 december 2045.

Met dit wijzigingsbesluit komen wij hieraan tegemoet.

Besluit

Wij besluiten:

- I. Het verzoek om wijziging van 11 maart 2022 en de daarbij verstrekte rapporten zoals opgenomen in het vervolg van dit besluit onder 'Aanleiding' onderdeel te laten zijn van deze beschikking.
- II. De looptijd van de ontheffing van 11 december 2017 (kenmerk: FF/75C/2016/00756), gewijzigd bij besluit van 19 april 2019 (kenmerk: ODH-2019-00051558) te verlengen tot en met 31 december 2045.
- III. Voorschrift k opgenomen in het besluit van 11 december 2017, met kenmerk: FF/75C/2016/00756, te vervangen door een nieuw voorschrift k, opgenomen in het vervolg van dit besluit onder 'Voorschriften'.
- IV. Aanvullende voorschriften l en m op te leggen, opgenomen onder 'Voorschriften' in het vervolg van dit besluit:
- V. Dat de ontheffing van 11 december 2017 (kenmerk: FF/75C/2016/00756), gewijzigd bij besluit van 19 april 2019 (kenmerk: ODH-2019-00051558), voor het overige onverminderd van toepassing blijft.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

Voorschriften

Vervangend voorschrift k:

- k. De stilstandsvoorziening ten aanzien van vleermuizen bestaat eruit de draaisnelheid van de rotoren voor de gehele operationele periode van het windpark te beperken tot <1 rpm onder de volgende specifieke omstandigheden:
- uitsluitend in de periode tussen 1 april en 31 oktober;
 - en tussen zonsondergang en zonsopkomst;
 - en temperatuur hoger dan 10 graden Celsius;
 - en windsnelheid lager dan of gelijk aan 7 m/s op ashoogte;
 - en bij de afwezigheid van neerslag.

Aanvullende voorschriften l en m:

- l. In aanvulling op het gestelde in het met voorliggend besluit aangepaste voorschrift k, is het toegestaan om in plaats van de omschreven stilstandsvoorziening, deze aan te passen indien daarmee aantoonbaar betere of vergelijkbare resultaten kunnen worden behaald ten aanzien van het reduceren van vleermuisslachtoffers. Hiervoor dient tijdig, voor het in gebruik mogen nemen van deze maatregel, aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs. 1) EN aan Omgevingsdienst Haaglanden Team Groen, vergunningen@odh.nl o.v.v. het zaaknummer 01027966, een beschrijving en motivatie ter goedkeuring te worden voorgelegd.
- m. De monitoring naar vleermuisslachtoffers dient overeenkomstig de bij het verzoek tot wijziging ingediende rapportages van Halters & Buijs (2021, 2022) te worden uitgevoerd. De monitoring dient te worden voortgezet totdat voldoende aantoonbaar uit de resultaten blijkt dat het aantal vleermuisslachtoffers is gereduceerd tot de aantallen welke in 2017 werden voorzien en op basis waarvan eerder ontheffing is verleend. Daarbij geldt het volgende:
- monitoringsrapportages dienen uiterlijk 31 december van het betreffende jaar waarin de monitoring is uitgevoerd, te worden verstrekt;
 - het beëindigen van de monitoring dient concreet te worden gemotiveerd en ter goedkeuring te worden voorgelegd.

Voorliggende gegevens dienen te worden verstrekt aan Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (zie vs. 1) EN aan Omgevingsdienst Haaglanden Team Groen, vergunningen@odh.nl o.v.v. het zaaknummer 01027966.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

In de verleende ontheffing van 17 december 2017 is in voorschrift k een stilstandsvoorziening voor vleermuizen opgelegd. Deze luidt als volgt:

"De stilstandsvoorziening ten aanzien van vleermuizen bestaat eruit de draaisnelheid van de rotoren voor de gehele operationele periode van het windpark te beperken tot <1 rpm onder de volgende specifieke omstandigheden:

- uitsluitend in de periode tussen 1 augustus en 1 oktober;
- én tussen zonsondergang en zonsopkomst;
- én temperatuur hoger dan 12 graden Celsius;
- én windsnelheid lager dan of gelijk aan 5 m/s op ashoogte;
- én bij de afwezigheid van neerslag."

Verzocht is om dit voorschrift als volgt aan te passen:

"De stilstandsvoorziening ten aanzien van vleermuizen bestaat eruit de draaisnelheid van de rotoren voor de gehele operationele periode van het windpark te beperken tot <1 rpm onder de volgende specifieke omstandigheden:

- uitsluitend in de periode tussen 1 april en 31 oktober;
- en tussen zonsondergang en zonsopkomst;
- en temperatuur hoger dan 10 graden Celsius;
- en windsnelheid lager dan of gelijk aan 7 m/s op ashoogte;
- en bij de afwezigheid van neerslag."

Bij de aanvraag zijn de volgende documenten gevoegd:

- [REDACTED]. 2022. Notitie: Effecten van Windpark Oostflakkee op vogels en vleermuizen; actualisatie onderbouwing Wnb-ontheffingsaanvraag, kenmerk: 21-1010/22.01583/MaDis, Bureau Waardenburg, Culemborg, 11 maart 2022
- [REDACTED]. Beknopt overzicht vogel- en vleermuisslachtofferonderzoek Windpark Oostflakkee. Memonummer 212307-003, [REDACTED] Eco Consult, 4 november 2021.
- [REDACTED]. Beknopt overzicht vogel- en vleermuisslachtofferonderzoek Windpark Oostflakkee. Memonummer 220318, Buijs Eco Consult, 2 juni 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

Beoordeling

In 2021 is Windpark Oostflakkee in gebruik genomen. Sinds 23 juli 2021 wordt slachtoffermonitoring bij Windpark Oostflakkee uitgevoerd. Uit de voorlopige monitoringsrapportages (Halters en Buijs, 2021; 2022) volgen aanwijzingen dat het totaal aantal gevonden vleermuisslachtoffers aanmerkelijk hoger blijkt te zijn dan op basis van voorgaande onderzoeken eerder is ingeschat en die ten grondslag liggen aan de ontheffing van 11 december 2017. In de effectenbeoordeling van de ontheffing is als worst case-scenario gerekend met circa 5 slachtoffers per jaar per turbine (totaal circa 40 slachtoffers op jaarbasis in het hele windpark) en nader gedefinieerd als 13 jaarlijkse slachtoffers van de gewone dwergvleermuis en 25 van de ruige dwergvleermuis.

Een belangrijke factor die bijdraagt aan de verschillen tussen de inschatting en het geconstateerde aantal slachtoffers is de bomenrij op de waterkering met het Krammer-Volkerak, eigendom van het Waterschap Hollandse Delta (hierna : WSHD). Ten tijde van de verlening van het besluit van 11 december 2017 door RVO bestonden er vergevorderde plannen voor een gefaseerde kap van de bomenrij vanaf 2018. De kap is echter nog niet uitgevoerd. Het WSHD is nog steeds voornemens om de bomenrij te verwijderen en heeft de voorbereidingen voor een ontheffingsaanvraag inmiddels gestart. De verwachting is dat met deze wijziging in de omgeving van het windpark, het aantal slachtoffers onder vleermuizen door de windturbines zal afnemen tot de aantallen welke waren voorzien, echter is dat in de beoordeling van dit wijzigingsverzoek niet beschouwd omdat op dit moment nog niet duidelijk is wanneer de bomen concreet zullen worden gekapt.

Dat maakt dat voor de huidige situatie is gekozen voor uitbreiding van de stilstandsvoorziening in duur en ten aanzien van de parameters windsnelheid en temperatuur ten opzichte van hetgeen is opgenomen in de vigerende ontheffing. De aanpassingen zijn bepaald op basis van metingen verricht in het windpark zelf.

Per 1 april 2022 is Windpark Oostflakkee daarnaast uitgerust met twee vleermuisloggers: een Batmode op gondelhoogte en een SM4Bat van Wildlife acoustics op tiplaagte. Deze twee vleermuisloggers leggen met ultrasone microfoons de vleermuisactiviteit vast op korte afstand van de Windturbine WT5. Met deze informatie en met de weerdata die de windturbine meet kan worden beoordeeld onder welke omstandigheden vleermuizen actief zijn. Met als doel om met deze informatie zo optimaal mogelijk de voorwaarden voor stilstand te bepalen en hiermee het aantal slachtoffers verder te verkleinen.

De conclusies in het rapport van Bureau Waardenburg van 11 maart 2022 en de memo's van Halters & Buijs van 4 november 2021 en 2 juni 2022 achten wij navolgbaar en voldoende gemotiveerd. De voorgestelde verruiming van de stilstandsperiode tot en met 31 oktober, de verlaging van de minimum temperatuur en de verhoging van de windsnelheid zorgen voor het optimaliseren van de huidige condities waarbinnen stilstand wordt ingezet daar deze in het veld zijn bepaald en daarmee aansluiten op de lokale omstandigheden. De marges worden met de voorgestelde aanpassingen groter waarmee de maatregel feitelijk strenger wordt dan thans het geval. Dat maakt, dat voorgenoemde parameters in het huidige voorschrift k zijn bijgesteld (zie 'Voorschriften' in dit besluit).

Slachtoffermonitoring en monitoring met behulp van vleermuisgeluidsloggers zal bovendien verder worden voortgezet. Mogelijk ontstaat hierdoor een nog beter beeld van correlaties met weersomstandigheden in verschillende tijdsperioden wanneer vleermuizen actief zijn (voorjaarsmigratie, kraam-/zomerseizoen en najaarsmigratie). De resultaten hiervan worden in november 2022 verwacht. Op basis van deze data zal de stilstandsvoorziening, indien nodig, opnieuw worden aangepast.

Vanwege deze mogelijkheid hebben wij voorschrift l (zie 'Voorschriften' in dit besluit) toegevoegd. Daarmee vallen verdere optimalisaties - met inbegrip van de door ons daaraan gestelde voorwaarde voor goedkeuring - onder de reikwijdte van dit besluit wat een snelle implementatie mogelijk maakt. Dit voorschrift biedt ruimte om bij nieuwe inzichten, de maatregel aan te passen in het licht van de borging van de staat van instandhouding van de betreffende vleermuissoorten. Dit komt de betreffende vleermuissoorten ten goede.

Wij achten het verder niet onredelijk om de vleermuismonitoring zoals deze reeds wordt uitgevoerd, concreet in het besluit te borgen. De monitoring is het middel om tijdig aanpassingen te doen om eventuele additionele slachtoffers onder vleermuizen te verminderen tot het toegestane niveau en tevens om te verzekeren dat de oorspronkelijk voorziene effecten uitblijven nadat de aanwezige bomen op termijn zijn gekapt (hand aan de kraan). Middels voorschrift m hebben wij hier invulling aan gegeven.

Het verzoek tot wijziging heeft verder geen invloed op de overwegingen opgenomen in de vigerende ontheffing met betrekking tot het wettelijk belang en de alternatieventoets. Deze behoeven dan ook geen bespreking.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb stemmen wij in met het verzoek tot wijziging van de ontheffing van 11 december 2017 (kenmerk: FF/75C/2016/00756), gewijzigd bij besluit van 19 april 2019 (kenmerk: ODH-2019-00051558). Wij verlengen de ontheffingsduur, onder wijziging van voorschrift k en oplegging van aanvullende voorschriften l en m. De overige onderdelen en voorschriften van genoemde oorspronkelijke ontheffing, blijven onverminderd van kracht.